

შემოსავლების სამსახურის განმარტება საქართველოს საგადასახადო კოდექსის 111-ე მუხლზე

ამორტიზაცია

მუხლი 111. საამორტიზაციო ანარიცხები და გამოქვითვები ძირითად საშუალებათა მიხედვით

საქართველოს საგადასახადო კოდექსის მე-8 მუხლის 31-ე ნაწილის მიხედვით, ძირითადი საშუალება განიმარტება როგორც მატერიალური აქტივი, რომელსაც პირი იყენებს საქონლის წარმოების, საქონლის მიწოდების/მომსახურების გაწევის, იჯარით (მათ შორის, ლიზინგით) გადაცემის ან/და ადმინისტრაციული მიზნებისათვის და რომლის სასარგებლო გამოყენების ვადა ერთ წელზე მეტია.

საგადასახადო აღრიცხვისათვის მატერიალური აქტივები, ანუ ქონება, რომელიც ეკონომიკური საქმიანობისთვის გამოიყენება, შესაძლებელია დაიყოს 3 კატეგორიად:

- 1) ქონება და აქტივები, რომლის ცვეთაც სახეზეა და მისი ცვეთის ხარისხი და რაოდენობრივი შეფასება შეიძლება დიდი სიზუსტით (მაგ., შაქარი, ცემენტი და ა.შ).
- 2) აქტივები, რომლებიც გამოიყენება ეკონომიკური საქმიანობისათვის, მაგრამ არ განიცდის ცვეთას. (მაგ., მიწა, ხელოვნების ნიმუში, ისტორიული მნიშვნელობის მქონე ობიექტები და ა.შ).
- 3) აქტივები, რომლებიც გამოიყენება ეკონომიკური საქმიანობისათვის და ამასთანავე კონკრეტული სამეურნეო ოპერაციის ან დროის მონაკვეთისათვის მათი გახარჯვის რაოდენობრივი შეფასება შეუძლებელია (მაგ., შენობა-ნაგებობები, ჩარხ-დანადგარები და ა.შ).

საგადასახადო კოდექსის 111-ე მუხლით განსაზღვრული საამორტიზაციო ანარიცხების და ძირითად საშუალებათა გამოქვითვების პირობები გათვალისწინებულია მე-2 და მე-3 პუნქტებში აღნიშნული აქტივებისათვის.

1. ეკონომიკური საქმიანობისათვის გამოყენებულ ძირითად საშუალებათა საამორტიზაციო ანარიცხები გამოიქვითება ამ მუხლით გათვალისწინებული პირობების მიხედვით.

ანალიზი:

ამ ნაწილით დგინდება, რომ დასაბეგრი მოგების განსაზღვრისთვის გამოყენებული უნდა იქნეს მხოლოდ საგადასახადო კანონმდებლობით დადგენილი ცვეთის მეთოდი და ამორტიზაციის ნორმები. შესაბამისად, გადასახადის გადამხდელმა უნდა გამოიყენოს ძირითადი საშუალებების ცვეთის ბუღალტრული აღრიცხვის შედეგები, ერთობლივი წლიური შემოსავლიდან გამოქვითვას დაქვემდებარებული საამორტიზაციო ანარიცხებისაგან.

2. ამორტიზაცია არ ერიცხება მიწას, ხელოვნების ნიმუშებს, სამუზეუმო ექსპონატებს, ისტორიული მნიშვნელობის მქონე ობიექტებს (გარდა შენობა-ნაგებობებისა) და სხვა არაამორტიზებად აქტივებს. ამასთანავე, ამორტიზაცია არ ერიცხება 1000 ლარამდე ღირებულების ძირითად საშუალებას და ბიოლოგიურ აქტივს. 1000 ლარამდე ღირებულების ძირითადი საშუალება მთლიანად გამოიქვითება ერთობლივი შემოსავლიდან იმ საანგარიშო წელს, როდესაც იგი ექსპლუატაციაში გადაეცა, ხოლო ბიოლოგიურ აქტივზე გაწეული ხარჯი გამოიქვითება იმ საანგარიშო წელს, როდესაც იგი ფაქტობრივად იქნა გაწეული.

ანალიზი:

არაამორტიზებად აქტივებს ამორტიზაცია არ ერიცხება და მისი შექმნის ან შექმნის ხარჯები საგადასახადო მიზნებისათვის მათი გამოყენების პერიოდში ერთობლივი შემოსავლიდან არ გამოიქვითება. ასეთი აქტივების მიწოდების (გასხვისების) შემთხვევაში მოგება და ზარალი (ნამეტი შემოსავალი) განისაზღვრება საგადასახადო კოდექსის 147-ე მუხლით დადგენილი წესით.

პირმა ეკონომიკურ საქმიანობაში გამოყენების მიზნით 20 12 წელს იყიდა მიწის ნაკვეთი, რომელშიც გადაიხადა 20 000 ლარი.

შედეგი:

აღნიშნული ფაქტობრივი გარემოების არსებობისას:

ვინაიდან მიწის ნაკვეთი არ წარმოადგენს ამორტიზებად აქტივს, მისი გამოყენების პროცესში გადასახადის გადამხდელს საგადასახადო მიზნებისათვის არ აქვს უფლება მიწის ფართობში გადახდილი 20 000 ლარი გამოქვითოს ერთობლივი შემოსავლიდან, ხოლო თუ პირმა 2013 წელს აღნიშნული მიწის ნაკვეთი გაყიდა 30 000 ლარად, ნამეტი თანხა (10 000 ლარი) ექვემდებარება 2013 წლის ერთობლივ შემოსავალში ჩართვას.

იმ შემთხვევაში, თუ აღნიშნული მიწის ნაკვეთი 2013 წელს გაიყიდა 15 000 ლარად, მიღებული ზარალით (5000 ლარი) გაიზრდება 2013 წლის ერთობლივი შემოსავალიდან გამოსაქვითი ხარჯები.

ანალიზი:

აღნიშნული არ ეხება არამორტიზებადი აქტივის საექსპლოატაციო ხარჯებს (მაგ., ხელოვნების ნიმუშის მოვლის, გასუფთავების, შენახვის და რესტავრაციის ხარჯები), რომლებიც გამოიქვითება არსებული წესის მიხედვით, გარდა იმ შემთხვევისა, როცა ცალკეულ შემთხვევაში ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტები ითვალისწინებს ასეთი ხარჯების კაპიტალიზებას.

· აქტივის ცვეთა იწყება, როდესაც შესაძლებელია მისი გამოყენება, ე.ი. როდესაც აქტივი არის იმ ადგილას ან ისეთ სამუშაო მდგომარეობაში, რაც აუცილებელია აქტივის გამოსაყენებლად დასახული ამოცანების, მიზნების შესასრულებლად.

ფაქტობრივი გარემოება (მაგალითი №2) :

პირმა 2012 წელს შეიძინა 3 კომპიუტერი 1800 (თითო 600) ლარად, მათგან მხოლოდ ერთი გამოიყენა 2012 წელს. დანარჩენი 4 კომპიუტერი გაუხსნელ მდგომარეობაში ინახება საწყობში.

შედეგი:

აღნიშნული ფაქტობრივი გარემოების არსებობისას:

პირს შეუძლია გამოქვითოს ექსპლუატაციაში გადაცემული ერთი კომპიუტერის ღირებულება 2012 წელსვე, ხოლო დარჩენილი 2 გაუხსნელი კომპიუტერის ღირებულების სრულად აღიარდება ხარჯად იმ საანგარიშო წელს, როდესაც აქტივი გადაეცემა ექსპლუატაციაში.

ანალიზი:

1000 ლარამდე ღირებულების ამორტიზებადი ძირითადი საშუალებების ღირებულება მთლიანად გამოიქვითება ერთობლივი შემოსავლიდან იმ საანგარიშო წელს, როდესაც იგი ექსპლუატაციაში გადაეცა. ასეთი ძირითადი საშუალების ღირებულების მთლიანად გამოქვითვისთვის აუცილებელი პირობაა, რომ ეს აქტივი გადაცემული იყოს ექსპლუატაციაში. ამასთან, 1000 ლარამდე ძირითად საშუალებებთან მიმართებაში გაითვალისწინება არა მათი ჯამური, არამედ ერთეულის ღირებულება.

ფაქტობრივი გარემოება (მაგალითი №3) :

გადასახადის გადამხდელმა, რომელიც არ არის დღგ-ის გადამხდელი, საანგარიშო წელს 2 000 ლარად იყიდა და ოფისში განათავსა 10 საოფისე მაგიდა. ერთეულის ღირებულებამ დღგ-ის ჩათვლით შეადგინა 200 ლარი.

შედეგი:

აღნიშნული ფაქტობრივი გარემოების არსებობისას:

გადასახადის გადამხდელს უფლება აქვს 2 000 ლარი (მათ შორის, გადახდილი დღგ) მთლიანად გამოქვითოს იმ საანგარიშო წლის ერთობლივი შემოსავლიდან, როდესაც განხორციელდება მისი ექსპლუატაციაში გადაცემა, მიუხედავად იმისა, რომ მიღებული ძირითადი საშუალებების ჯამური ღირებულება აღემატება 1000 ლარს.

განსხვავებული მიდგომაა ბიოლოგიურ აქტივთან მიმართებაში. ბიოლოგიურ აქტივზე გაწეული ხარჯი გამოიქვითება იმ წელს როდესაც იგი ფაქტობრივად იქნა გაწეული.

ფაქტობრივი გარემოება (მაგალითი №4) :

გადასახადის გადამხდელმა 2012 წელს შეიძინა 200 000 ლარის ღირებულების საჯიშე პირუტყვი, აქედან 150 000 ლარი გადაიხადა ამავე წელს. ამასთან, 2012 წელსვე შესყიდული და ანაზღაურებული იქნა 5000 ლარის საკვების ღირებულება. 2013 წელს გარკვეული რაოდენობა საჯიშე პირუტყვისა გაყიდა 10 000 ლარად.

შედეგი:

აღნიშნული ფაქტობრივი გარემოების არსებობისას:

მიუხედავად იმისა, რომ პირი შემოსავლების აღრიცხვას აწარმოებს დარიცხვის მეთოდის გამოყენებით, გადასახადის გადამხდელმა 2012 წლის ერთობლივი შემოსავლიდან უნდა გამოქვითოს ფაქტობრივად გაწეული ხარჯი 155 000 (150 000 + 5000) ლარის ოდენობით, ხოლო 2013 წელში 10 000 ლარი აიღოს ერთობლივ შემოსავალში.

ანალიზი:

საგადასახადო მიზნებისათვის ამორტიზაცია არ დაერიცხება და ერთობლივი შემოსავლიდან არ გამოიქვითება ორგანიზაციის მიერ სახელმწიფო ბიუჯეტის სახსრებით შეძენილ ძირითად საშუალებებს, მიუხედავად იმისა, გამოიყენება თუ არა აღნიშნული აქტივები ეკონომიკურ საქმიანობაში. აღნიშნული შეზღუდვა არ შეეხება შემთხვევას, თუ ძირითადი საშუალებების შესაძენად სახელმწიფო ბიუჯეტიდან ორგანიზაციისათვის გამოყოფილი თანხები, როგორც სარგებელი, დაექვემდებარა ერთობლივ შემოსავალში ასახვას და მოგების გადასახადით დაბეგვრას.

ფაქტობრივი გარემოება (მაგალითი №5) :

საჯარო სამართლის იურიდიულმა პირმა 2012 წელს სახელმწიფო ბიუჯეტის მიზნობრივი დაფინანსებით შეძენილი 50 კომპიუტერი გამოიყენა ეკონომიკურ საქმიანობაში.

შედეგი:

აღნიშნული ფაქტობრივი გარემოების არსებობისას:

ვინაიდან სახელმწიფო ბიუჯეტიდან ორგანიზაციისათვის გამოყოფილი თანხები არ ექვემდებარა მოგების გადასახადით დაბეგვრას, აღნიშნული სახსრებით შეძენილ ძირითად საშუალებებს, მიუხედავად იმისა, გამოიყენება თუ არა ისინი ეკონომიკურ საქმიანობაში, ამორტიზაცია არ დაერიცხება და ერთობლივი შემოსავლიდან არ გამოიქვითება.

გასათვალისწინებელია ის შემთხვევაც, როცა ორგანიზაცია ფინანსდება როგორც სახელმწიფო ბიუჯეტიდან, ასევე საკუთარი შემოსავლებიდან. მოცემულ შემთხვევაში ძირითად საშუალებებზე გაწეული ხარჯები გამოიქვითება პროპორციული წესით.

ფაქტობრივი გარემოება (მაგალითი №6) :

საჯარო სამართლის იურიდიულმა პირმა 2012 წელს ეკონომიკური საქმიანობის ფარგლებში საკუთარი სახსრებით შეიძინა 100 000 ლარის ღირებულების 20 კომპიუტერი. ამავე წელს სახელმწიფო ბიუჯეტის დაფინანსებით განახორციელა 30 კომპიუტერის შესყიდვა, რაშიც გადაიხადა 150 000 ლარი.

შედეგი:

აღნიშნული ფაქტობრივი გარემოების არსებობისას:

პირმა გამოქვეითვები უნდა განახორციელოს მხოლოდ საკუთარი სახსრებით შექმნილი აქტივების (20 კომპიუტერი) მიხედვით დარიცხულ საამორტიზაციო ანარიცხებზე. ამ მიზნით, ძირითადი საშუალებების შესაბამისი ჯგუფის ღირებულებითი ბალანსი 2012 წელს უნდა გაიზარდოს 100 000 ლარით.

3. ძირითადი საშუალებები, რომლებიც ამორტიზაციას ექვემდებარება, ჯგუფდება ამორტიზაციის შემდეგი ნორმების მიხედვით:

ჯგუფის ნომერი	ძირითადი საშუალებები	ამორტიზაციის ნორმა (%)
1	მსუბუქი ავტომობილები; ავტოსატრაქტორო ტექნიკა გზებზე გამოსაყენებლად; ავეჯი ოფისისათვის; საავტომობილო ტრანსპორტის მოძრავი შემადგენლობა; სატვირთო ავტომობილები, ავტობუსები, სპეციალური ავტომობილები და ავტომისამბელები; მანქანები და მოწყობილობა მრეწველობის ყველა დარგისათვის, სამსხმელო წარმოებისათვის; სამჭედლო-საწნეხი მოწყობილობა; სამშენებლო მოწყობილობა; სასოფლო-სამეურნეო მანქანები და მოწყობილობა.	20
2	სპეციალური ინსტრუმენტები, ინვენტარი და მოწყობილობა; კომპიუტერები, მონაცემთა დამუშავების პერიფერიული მოწყობილობები და აღჭურვილობა; ელექტრონული მოწყობილობა.	20
3	სარკინიგზო, საზღვაო და სამდინარო სატრანსპორტო საშუალებები; ძალოვანი მანქანები და მოწყობილობა; თბოტექნიკური მოწყობილობა, ტურბინული მოწყობილობა, ელექტროძრავები და დიზელგენერატორები, ელექტროგადაცემისა და კავშირგაბმულობის მოწყობილობები; მილსადენები.	8
4	შენობები, ნაგებობები.	5
5	ამორტიზებადი აქტივები, რომლებიც შეტანილი არ არის სხვა ჯგუფებში.	15

ანალიზი:

გარდა შენობა-ნაგებობებისა, ცვეთა ძირითად საშუალებას ინდივიდუალურად არ ერიცხება. ძირითადი საშუალებები ჯგუფდება გარკვეული ნიშნით და ცვეთა ერიცხება მათ ჯამურ ღირებულებას. ეს ნიშნავს, რომ საგადასახადო აღრიცხვისთვის ცალკეულ ძირითად საშუალებას აღარ აქვს ინდივიდუალური ღირებულება, არამედ ჯგუფის ყველა ძირითად საშუალებას, მათი სახეობისა თუ სიძველის მიუხედავად, ერთი და იგივე საშუალო ჯგუფური ღირებულება აქვს.

გადამხდელი, იმისდა მიხედვით, თუ რა ტიპს განეკუთვნება მის მიერ შექმნილი ან შექმნილი ძირითადი საშუალება, ახდენს ასეთ დაჯგუფებას და ამ ჯგუფისათვის განკუთვნილი საამორტიზაციო განაკვეთის მიხედვით ახდენს ამორტიზაციის დარიცხვას. სწორედ ამ დარიცხვის შედეგად მიღებული თანხა ექვემდებარება ერთობლივი შემოსავლიდან გამოქვითვას კონკრეტული საგადასახადო წლის განმავლობაში.

ფაქტობრივი გარემოება (მაგალითი №7) :

2012 წელს პირმა შეიძინა 3 სატრანსპორტო საშუალება, თითოეული 10 000 ლარის ღირებულების და იმავე წელს შეიყვანა ექსპლუატაციაში. მას სხვა ძირითადი საშუალება არ გააჩნია, ამასთან, არ იყენებს საამორტიზაციო ანარიცხების სრულად (100-პროცენტთან) გამოქვითვის წესს.

შედეგი:

აღნიშნული ფაქტობრივი გარემოების არსებობისას:

სამივე სატრანსპორტო საშუალება ექვემდებარება პირველ ჯგუფში გაერთიანებას, რომლის ღირებულება იქნება 30 000 ლარი. რადგან პირს სხვა ძირითადი საშუალება არ გააჩნია, წლის ბოლოს 30 000 ლარს დაერიცხება ამორტიზაცია 20% - იანი ნორმით და 6000 ლარი, როგორც საამორტიზაციო ანარიცხი,

გამოქვეითება 2012 წლის ერთობლივი შემოსავლიდან.

4. თითოეული ჯგუფის საამორტიზაციო ანარიცხების ოდენობა გამოიანგარიშება საგადასახადო წლის ბოლოს ჯგუფის ღირებულებითი ბალანსიდან , ამ მუხლის მე-3 ნაწილში მითითებული ამორტიზაციის ნორმების შესაბამისად.

ანალიზი:

ცვეთის დარიცხვა შესაძლებელია მაშინაც, თუ გადასახადის გადამხდელს მიმდინარე საგადასახადო წლის (ან მისი დიდი ნაწილის) განმავლობაში საერთოდ არ უმუშავია. საგადასახადო კოდექსი არც იმას მოითხოვს, რომ აქტივის მიმართ ცვეთა გაანგარიშებულ იქნეს საგადასახადო წლის განმავლობაში , მისი არსებობის პერიოდის პროპორციულად, ანუ საამორტიზაციო ანარიცხების ნორმა სრულად გამოიყენება როგორც საანგარიშო წლის 1 იანვარს, ასევე 30 დეკემბერს, ექსპლუატაციაში შესულ აქტივთა მიმართ, მიუხედავად იმისა, რომ 1 იანვარს ექსპლუატაციაში შესული აქტივი გამოიყენება სრული ერთი წელი, ხოლო 30 დეკემბერს ექსპლუატაციაში შესული აქტივი ეკონომიკურ საქმიანობაში (საანგარიშო წელს) გამოყენებული არსებითად ვერ იქნება.

ფაქტობრივი გარემოება (მაგალითი №8) :

გადასახადის გადამხდელს 2012 წელს არ უმუშავია და საქონლის/მომსახურების მიწოდებაც არ განუხორციელებია, ამდენად, მისი ერთობლივი შემოსავალი საგადასახადო წლის მიხედვით ნულის ტოლია.

შედეგი:

აღნიშნული ფაქტობრივი გარემოების არსებობისას:

საწარმოდან ეკონომიკური სარგებლის გასვლის ხარჯად აღიარებისათვის დადგენილი წესების დაცვით გამოსაქვითი სხვა არაპირდაპირი ხარჯების (მაგალითად: დენის, წყლის, დაცვის, ადმინისტრაციული დანახარჯები, ქონებრივი გადასახადები და ა. შ.) ანალოგიურად, 2012 წელს გამოქვითვას დაქვემდებარებულ ხარჯად უნდა იქნეს აღიარებული წლის ბოლოს ჯგუფის ღირებულების ბალანსის მიხედვით დარიცხული საამორტიზაციო ანარიცხები.

შესაბამისად, ადგილი ექნება გამოქვითვების გადამეტებას ერთობლივ შემოსავალზე (ზარალს), რომელსაც არეგულირებს საქართველოს საგადასახადო კოდექსის 121-ე მუხლი (ზარალის გადატანა).

5. შენობებსა და ნაგებობებს (შემდგომში – ნაგებობა) ამორტიზაცია დაერიცხება თითოეულ ნაგებობაზე ცალ-ცალკე. შესაბამისად, თითოეული ნაგებობა ცალკე ჯგუფად განიხილება.

ანალიზი:

შენობებისა და ნაგებობებისათვის საერთო წესიდან გამონაკლისია დადგენილი. ამ ნაწილით მოითხოვება, რომ აღნიშნულ აქტივებს ცვეთა დაერიცხოს არა ჯგუფურად, არამედ ცალ-ცალკე. ამით ამ აქტივებისათვის შენარჩუნებულია მათი ინდივიდუალური ღირებულებები.

ფაქტობრივი გარემოება (მაგალითი №9) :

დღგ-ის გადამხდელმა საანგარიშო წელს ეკონომიკური საქმიანობის მიზნით იყიდა და ექსპლუატაციაში შეიყვანა 170 000 ლარად (დღგ-ის გარეშე) ღირებული სამი შენობა, მათ შორის, საამქრო 100 000 ლარად, საოფისე შენობა – 50 000 ლარად და სასაწყობო შენობა – 20 000 ლარად.

შედეგი:

აღნიშნული ფაქტობრივი გარემოების არსებობისას:

მიუხედავად იმისა, რომ აღნიშნულ შენობა-ნაგებობებზე დადგენილია ერთი და იგივე ამორტიზაციის

ნორმა, საამორტიზაციო ანარიცხები მათზე გაიანგარიშება ცალ-ცალკე და იგი შეადგენს:

ა) საამქროს შენობაზე – 5 000 ლარს (100 000 X 5 %),

ბ) საოფისე შენობაზე – 2 500 ლარს (50 000 X 5 %),

გ) სასაწყობო შენობაზე – 1 000 ლარს (20 000 X 5 %).

გამოსაქვითი საამორტიზაციო ანარიცხი აღნიშნულ აქტივებზე ჯამურად შეადგენს 8 500 ლარს (5 000+2500+1000).

მიწისა და შენობა-ნაგებობის შესყიდვისას გამოქვითვადია მხოლოდ შენობა-ნაგებობის შემენაზე გაწეული ხარჯები, შესაბამისად უნდა, მოხდეს შენობა-ნაგებობისა და მიწის ღირებულების გამიჯვნა.

ფაქტობრივი გარემოება (მაგალითი №10) :

საწარმომ 2011 წელს 100 000 ლარად შეიძინა მიწა მასზე დამაგრებული შენობა-ნაგებობით. მიწის ღირებულებამ შეადგინა 60 000 ლარი, ხოლო შენობის ღირებულებამ შესაბამისად - 40 000 ლარი.

შედეგი:

აღნიშნული ფაქტობრივი გარემოების არსებობისას:

საწარმომ გამოქვითვები შესაძლებელია განახორციელოს მხოლოდ შენობა-ნაგებობის ნაწილზე (40 000 ლარი) გაწეული ხარჯების მიხედვით.

6. საგადასახადო წლის ბოლოსთვის ჯგუფის ღირებულებით ბალანსს შეადგენს შემდეგი წესით განსაზღვრული თანხა = საანგარიშოს წინა საგადასახადო წლის ბოლოსთვის ჯგუფის ღირებულებითი ბალანსი :

ა) მცირდება :

ა. ა) საანგარიშოს წინა საგადასახადო წელს დარიცხული ამორტიზაციის თანხით ;

ა. ბ) ამ მუხლის მე-8 და მე-9 ნაწილების შესაბამისად წარმოებული გამოქვითვების თანხით ;

ა. გ) საანგარიშო საგადასახადო წლის განმავლობაში ჯგუფის ძირითად საშუალებათა რეალიზაციის თანხით , ხოლო ძირითად საშუალებათა უსასყიდლოდ მიწოდებისას = საბაზრო ღირებულებით ;

ბ) იზრდება :

ბ. ა) საანგარიშო საგადასახადო წლის განმავლობაში ჯგუფისათვის დამატებული , ამ კოდექსის 148-ე მუხლის თანახმად განსაზღვრული ძირითად საშუალებათა (გარდა ძირითადი საშუალებებისა , რომლებიც ამორტიზაციას არ ექვემდებარება) ღირებულებით ;

ბ. ბ) საანგარიშო საგადასახადო წლის განმავლობაში ძირითად საშუალებებზე გაწეული ემონტის ხარჯების ზღვრული დონის ზემოთ არსებული თანხით , ამ კოდექსის 115-ე მუხლის მე-2 წილის შესაბამისად .

ანალიზი:

ამ ნაწილით განმარტებულია „წლის ბოლოსთვის ჯგუფის ღირებულებითი ბალანსის“ ცნება და მისი გამოთვლის წესი . იგი წარმოადგენს ბაზას , რომლის მიმართაც გამოიანგარიშება ამ ჯგუფის მიმდინარე წლის ცვეთის ზღვრული ოდენობა . ეს „ბაზა“ შემდეგნაირად გამოითვლება : გასული წლის „ბაზა“ მცირდება გასულ წელსვე დარიცხული ცვეთით . მიღებული თანხა წარმოადგენს ჯგუფის ნარჩენ ღირებულებას გასული წლის ბოლოსთვის (ანუ მიმდინარე წლის დასაწყისისთვის) . ამ თანხას ემატება მიმდინარე წელს დამატებული ძირითადი საშუალებების ღირებულება , ძირითადი საშუალების რემონტის ზღვრული დონის ზემოთ გაწეული (115 - ე მუხლის შესაბამისად) დანახარჯი და აკლდება ძირითადი საშუალების რეალიზაციით მიღებული თანხა . მიღებული შედეგი (თუ იგი 1000 ლარზე მეტია) წარმოადგენს ჯგუფის ღირებულებით ბალანსს . სწორედ ამ თანხიდან გამოითვლება მიმდინარე წლის ცვეთა . „ღირებულებითი ბალანსი“ არის აღწერილი წესით გამოთვლილი თანხა ცვეთის გამოკლებამდე .

ფაქტობრივი გარემოება (მაგალითი №11) :

2012 წლის ბოლოს პირველი ჯგუფის ღირებულებითი ბალანსი შეადგენს 300 000 ლარს , ამ ჯგუფის ძირითად საშუალებებზე გაანგარიშებული საამორტიზაციო ანარიცხები – 60 000 ლარს . 2013 წელს შექმნილია ხუთი სატვირთო ავტომანქანა , რომლის ღირებულება , საქართველოს საგადასახადო კოდექსის 148-ე მუხლის შესაბამისად , შეადგენს 100 000 ლარს . ამავე წელს ამ ჯგუფში რიცხული სამი სპეციალური ავტომობილი გაიყიდა 9 000 ლარად (თითოეული 3 000 ლარად) .

შედეგი:

აღნიშნული ფაქტობრივი გარემოების არსებობისას:

2013 წლის ბოლოს ჯგუფის ღირებულებითი ბალანსის და საამორტიზაციო ანარიცხების ოდენობის განსაზღვრის თვალსაჩინოებისათვის შეიძლება გამოყენებულ იქნეს ქვემოთ მოყვანილი ცხრილი:

დასახელება		ჯგუფის ნომერი					ჯამი
		1	2	3	4	5	
1	20 12 წლის ბოლოს ჯგუფის ღირებულებითი ბალანსი	300 000	0	0	0	0	300 000
2	20 12 წელში დარიცხული ამორტიზაციის თანხა	60 000	0	0	0	0	60 000
3	20 13 წელში დამატებული (შესყიდული) ძირითადი საშუალებების ღირებულება	100 000	0	0	0	0	100 000
4	20 13 წელში რეალიზებული ძირითადი საშუალებების ღირებულება	9 000	0	0	0	0	9 000
5	20 13 წელს ძირითადი საშუალებების ზღვრული ოდენობის ზემოთ გაწეული რემონტის ხარჯები	0	0	0	0	0	0
6	ჯგუფის ღირებულებითი ბალანსი საანგარიშო წლის (2013) ბოლოს	331 000	0	0	0	0	331 000
7	ამორტიზაციის ნორმა (%)	20%			5%	15%	X
8	ერთობლივი შემოსავლიდან გამოსაკვითი ამორტიზაციის თანხა	66 200	0	0	0	0	66 200

2013 წლის ბოლოს პირველი ჯგუფის ღირებულებითი ბალანსი იქნება 331 000 ლარი, რომელიც მიიღება შემდეგი გაანგარიშებით: 2012 წლის ბოლოს პირველი ჯგუფის ღირებულებითი ბალანსი - 300 000 ლარი მცირდება ამავე წელს ამ ჯგუფზე დარიცხული ამორტიზაციით 60 000 ლარით, საქართველოს საგადასახადო კოდექსის 111-ე მუხლის მე-8 და მე-9 ნაწილების შესაბამისად გამოსაკვითი თანხით - 0 ლარით და 2013 წლის ამ ჯგუფის ძირითადი საშუალებების გაყიდვიდან მიღებული შემოსავლით 9 000 ლარით. მიღებულ სხვაობას ემატება 2013 წელს ამ ჯგუფში შესატანი ძირითადი საშუალებების ღირებულება 100 000 ლარი და 2013 წელს ამ ჯგუფის ძირითად საშუალებებზე ზღვრული დონის ზევით გაწეული სარემონტო ხარჯი 0 ლარი (300 000-60 000-0-9 000)+(100 000+0).

შესაბამისად, გადასახადის გადამხდელს 2013 წლის ერთობლივი შემოსავლიდან პირველი ჯგუფის მიხედვით საამორტიზაციო ანარიცხების სახით შეუძლია გამოქვითოს 66 200 ლარი.

ანალიზი:

ძირითად საშუალებათა ჯგუფში არ შეიტანება და ღირებულებითი ბალანსის განსაზღვრისას მხედველობაში არ მიიღება:

- არაამორტიზებადი ძირითადი საშუალებები;
- იჯარით აღებული ძირითადი საშუალებები;
- ძირითადი საშუალებების გადაფასებით მიღებული სხვაობა (გაზრდა ან შემცირება);
- 1000 ლარამდე ღირებულების ძირითადი საშუალებები;
- ის აქტივები, რომელთა მიმართ გადასახადის გადამხდელის მიერ გამოიყენება საქართველოს საგადასახადო კოდექსის 112-ე მუხლით საამორტიზაციო ანარიცხების დადგენილი ნორმა (100 %-იანი ამორტიზაციის დარიცხვა);
- ძირითადი საშუალებები, რომლებიც არ არის ექსპლუატაციაში გადაცემული და სხვა.

საგადასახადო წლის ბოლოს ჯგუფის ღირებულებითი ბალანსის განსაზღვრისას, საგადასახადო კოდექსის 111-ე მუხლის მე-6 ნაწილი არ ითვალისწინებს ძირითადი საშუალებების ექსპლუატაციაში შესვლამდე მათ ჯგუფის ღირებულებით ბალანსში შეტანას. კერძოდ, ამავე მუხლის მიხედვით ჯგუფის ღირებულებითი ბალანსის განსაზღვრისას ჯგუფს ემატება საგადასახადო წლის განმავლობაში ჯგუფისათვის დამატებული ძირითად საშუალებათა ღირებულება, რომელიც თავის მხრივ, უნდა განისაზღვროს საგადასახადო კოდექსის 148-ე მუხლის შესაბამისად.

საგადასახადო კოდექსის 148-ე მუხლის მიხედვით, აქტივების ღირებულება უნდა განისაზღვროს მათი შეძენის, წარმოების, მშენებლობის, მონტაჟის, დადგმის და მასზე გაწეული სხვა ხარჯების გათვალისწინებით.

შესაბამისად, ძირითადი საშუალებების ექსპლუატაციაში შესვლამდე არსებითად შეუძლებელია იმ ღირებულების სრულად განსაზღვრა, რომლითაც აქტივი ასახული უნდა იქნეს ჯგუფის ღირებულებით

ბალანსში. აღნიშნულიდან გამომდინარე, ძირითადი საშუალების ექსპლუატაციაში შესვლამდე, მასზე გაწეული ხარჯები ემატება მის ღირებულებას (კაპიტალიზირდება) და ჯგუფის ღირებულებით ბალანსში ცალკე არ აისახება.

უსასყიდლოდ (ჩუქებით) და სხვა ანალოგიური ფორმით მიღებული აქტივები (გარდა კოდექსით გათვალისწინებული გამონაღობის შემთხვევებისა, როგორცაა: საბიუჯეტო ორგანიზაციისთვის სახელმწიფოსგან უსასყიდლოდ გადაცემული ძირითადი საშუალებები) ჯგუფის ღირებულებით ბალანსში აისახება საბაზრო ღირებულებით და დაემატება მიმდინარე წლის ერთობლივ შემოსავალს.

ფაქტობრივი გარემოება (მაგალითი №12) :

საწარმომ 2012 წელს, როგორც ძირითადი საშუალება, უსასყიდლოდ მიიღო 5 სატვირთო ავტომანქანა, რომელთა საბაზრო ღირებულება შეადგენს 100 000 ლარს.

შედეგი:

აღნიშნული ფაქტობრივი გარემოების არსებობისას:

უსასყიდლოდ მიღებული ავტომანქანების საბაზრო ღირებულებით (100 000 ლარი) უნდა გაიზარდოს შესაბამისი ჯგუფის ღირებულებითი ბალანსი. ამასთან, უსასყიდლოდ მიღებული ავტომანქანების საბაზრო ღირებულება ასევე უნდა დაემატოს 2012 წლის ერთობლივ შემოსავალს.

ანალიზი:

ამორტიზაციადაქვემდებარებული უძრავი ქონების უსასყიდლო **უზუფრუქტით** უვადოდ ან აქტივის სასარგებლო მომსახურების ვადაზე (მათ შორის, დარჩენილ პერიოდზე) მეტი ხნით გადაცემისას, ეს ქონება საბაზრო ღირებულებით ასახულ უნდა იქნეს ქონების მიმღების ერთობლივ შემოსავალში როგორც უსასყიდლოდ (ჩუქებით) მიღებული ქონება, ხოლო შემდგომში მასზე დარიცხული საამორტიზაციო ანარიცხები გამოიქვითოს შესაბამისი პერიოდების მიხედვით.

ფაქტობრივი გარემოება (მაგალითი №13) :

საწარმომ მეორე პირს (უზუფრუქტუარს) უვადოდ უსასყიდლო უზუფრუქტით გადასცა ნაგებობა, რომლის სასარგებლო მომსახურების ვადა 40 წელია, ხოლო მისი საბაზრო ღირებულება 600 000 ლარს შეადგენს. პირი ქონებას იყენებს ეკონომიკურ საქმიანობაში.

შედეგი:

აღნიშნული ფაქტობრივი გარემოების არსებობისას:

იმის გათვალისწინებით, რომ ხელშეკრულების მოქმედების პერიოდში აღნიშნული ნაგებობა სრულად იქნება ამორტიზებული, აღნიშნული ოპერაცია, საქართველოს საგადასახადო კოდექსის 104-ე მუხლის დებულებების გათვალისწინებით, დაბეგვრის მიზნებისათვის განხილულ უნდა იქნეს როგორც საწარმოსათვის უსასყიდლოდ გადაცემული ქონება. შესაბამისად, 600 000 ლარი უნდა ჩაირთოს საწარმოს ერთობლივ შემოსავალში, შეიქმნას შესაბამისი ჯგუფი და მისი გამოქვითვა განხორციელდეს ამორტიზაციისათვის დადგენილი წესით.

7. თუ საგადასახადო წლის განმავლობაში ჯგუფის ძირითად საშუალებათა რეალიზაციის თანხა, ხოლო ძირითად საშუალებათა უსასყიდლოდ მიწოდებისას – მათი საბაზრო ღირებულება, აღემატება ჯგუფის ღირებულებით ბალანსს წლის ბოლოსთვის, ნამეტი თანხა ჩაირთვება ერთობლივ შემოსავალში და ჯგუფის ღირებულებითი ბალანსი ნულს გაუტოლდება.

ფაქტობრივი გარემოება (მაგალითი №14)

პირობები იგივეა, როგორც მე-11 მაგალითში (2012 წელს პირმა შეიძინა 3 სატრანსპორტო საშუალება, თითოეული 10 000 ლარის ღირებულების და იმავე წელს შეიყვანა ექსპლუატაციაში), იმ

შედეგი:

აღნიშნული ფაქტობრივი გარემოების არსებობისას:

სამივე სატრანსპორტო საშუალება ექვემდებარება პირველ ჯგუფში გაერთიანებას, რომლის ღირებულება იქნება 30 000 ლარი. რადგან პირს სხვა ძირითადი საშუალება არ გააჩნია, წლის ბოლოს 30 000 ლარს დაერიცხება ამორტიზაცია 20% - იანი ნორმით და 6000 ლარი როგორც საამორტიზაციო ანარიცხი გამოიქვითება 2012 წლის ერთობლივი შემოსავლიდან. შესაბამისად, 2013 წლის დასაწყისისათვის ჯგუფის ღირებულებითი ბალანსი იქნება 24 000 ლარი, რადგან ავტომობილის რეალიზაციიდან მიღებული თანხა მეტია ჯგუფის ღირებულებით ბალანსზე (24 000 ლარი), ჯგუფის ღირებულებითი ბალანსი გაუტოლდება ნულს და ნამეტი თანხით (4 000 ლარი) გაიზრდება 2013 წლის ერთობლივი შემოსავალი. ხოლო დარჩენილი 2 ავტომობილი რჩება ჯგუფში. მათ ამორტიზაცია აღარ ერიცხებათ და სასარგებლო ვადის გამოყენების განმავლობაში გამოქვითვებში მონაწილეობას აღარ მიიღებენ. ამასთან, თუ შემდგომ პერიოდში მოხდება რომელიმე ავტომობილის გაყიდვა, მაშინ მიღებული თანხა სრულად დაექვემდებარება დაბეგვრას და გაიზრდება საანგარიშო წლის ერთობლივი შემოსავალი.

- რაც შეეხება შენობა-ნაგებობის რეალიზაციას, იმის გათვალისწინებით, რომ შენობა ჯგუფურად არ აღირიცხება, ამიტომ ინდივიდუალურად მოხდება დასაბეგრი მოგებისა და გამოსაქვითი ზარალის განსაზღვრა.

ფაქტობრივი გარემოება (მაგალითი №15) :

პირმა განახორციელა შენობის რეალიზაცია, რომლის ღირებულებითი ბალანსი იყო 100 000 ლარი. რეალიზაციის თანხა შეადგენს 120 000 ლარს.

შედეგი:

აღნიშნული ფაქტობრივი გარემოების არსებობისას:

20 000 ლარი ჩაირთვება ერთობლივ შემოსავალში და დაექვემდებარება დაბეგვრას არსებული წესით.

8. თუ ჯგუფის ღირებულებითი ბალანსის თანხა წლის ბოლოსთვის 1000 ლარზე ნაკლებია, ჯგუფის ღირებულებითი ბალანსის თანხა ექვემდებარება გამოქვითვას.

ანალიზი:

აღნიშნული ნორმის მიხედვით, თუ ჯგუფის ღირებულებითი ბალანსის თანხა წლის ბოლოსთვის 1000 ლარზე ნაკლები გახდება, იმის მიუხედავად, რომ ჯგუფში შესაძლოა კვლავაც რჩებოდეს გადასახადის გადამხდელის განკარგულებაში არსებული ძირითადი საშუალებები, ფაქტობრივად დარჩენილი ჯგუფის ღირებულებითი ბალანსი განუღდება და შესაბამისი თანხა სრულად დაექვემდებარება გამოქვითვას. ჯგუფში დარჩენილ აქტივებს ამორტიზაცია აღარ ერიცხებათ და სასარგებლო ვადის გამოყენების განმავლობაში გამოქვითვებში მონაწილეობას აღარ მიიღებენ. ამასთან, თუ შემდგომ პერიოდში მოხდება მათი რეალიზაცია, მაშინ მიღებული თანხა სრულად დაექვემდებარება დაბეგვრას და გაიზრდება საანგარიშო წლის ერთობლივი შემოსავალი.

9. თუ ჯგუფის ყველა ძირითადი საშუალება რეალიზებულია ან ლიკვიდირებულია, ჯგუფის ღირებულებითი ბალანსის თანხა წლის ბოლოსთვის ექვემდებარება ერთობლივი შემოსავლიდან გამოქვითვას.

ანალიზი:

ეს ნაწილი მიუთითებს წესზე, რომლის დროსაც, თუ ჯგუფში ფიზიკურად აღარ არის დარჩენილი ძირითადი საშუალება, მაგრამ არსებობს 1000 ლარზე მეტი ნარჩენი ღირებულება, მაშინ ეს თანხა გამოიქვითება ერთობლივი შემოსავლიდან. ამგვარი შემთხვევები შეიძლება ორი გზით დადგეს: ა) როცა აქტივი მის ნარჩენ ღირებულებაზე ნაკლებ ფასად იყიდება; და ბ) როცა აქტივს, აღრიცხვის თვალსაზრისით, აქვს ნარჩენი ღირებულება, მაგრამ იგი სხვადასხვა მიზეზით დაზიანებული ან მოძველებულია და ლიკვიდირებული უნდა იქნეს.

ფაქტობრივი გარემოება (მაგალითი №16) :

2012 წლის ბოლოს პირველი ჯგუფის ღირებულებითი ბალანსი შეადგენს 300 000 ლარს, ამ ჯგუფის ძირითად საშუალებებზე გაანგარიშებული საამორტიზაციო ანარიცხები - 60 000 ლარს. 2013 წელს შექმნილია ხუთი სატვირთო ავტომანქანა, რომლის ღირებულება საქართველოს საგადასახადო კოდექსის 148-ე მუხლის შესაბამისად შეადგენს 100 000 ლარს. ამავე წელს ამ ჯგუფში რიცხული ყველა ძირითადი საშუალება გაიყიდა 300 000 ლარად (საბაზრო ღირებულება).

შედეგი:

აღნიშნული ფაქტობრივი გარემოების არსებობისას:

ამ ჯგუფის ღირებულების ბალანსი 2013 წლის ბოლოსათვის იქნება 40 000 ლარი (300 000-60 000+100 000-300 000), რომელიც გამოქვითული უნდა იქნეს ამ წლის ერთობლივი შემოსავლებიდან, რადგან ამ ჯგუფის ყველა ძირითადი საშუალება რეალიზებულია.

ფაქტობრივი გარემოება (მაგალითი №17) :

წინა მაგალითის პირობები უცვლელია იმ განსხვავებით, რომ პირველ ჯგუფში რიცხული ყველა ძირითადი საშუალება ლიკვიდირებულია.

შედეგი:

აღნიშნული ფაქტობრივი გარემოების არსებობისას:

ამ ჯგუფის ღირებულების ბალანსი 2013 წლის ბოლოსათვის იქნება 340 000 ლარი (300 000-60 000+100 000), რომელიც გამოქვითული უნდა იქნეს ამ წლის ერთობლივი შემოსავლებიდან, რადგან ამ ჯგუფის ყველა ძირითადი საშუალება ლიკვიდირებულია.

ანალიზი:

ძირითადი საშუალებების ლიკვიდაციისას (ჩამოწერისას) შესაძლებელია წარმოიშვას გარკვეული გამოყენებადი სასაქონლო-მატერიალური ფასეულობა, რომელიც დადგენილი წესის (სასაქონლო-მატერიალური ფასეულობათა შეფასება ხდება მის თვითღირებულებასა და სარეალიზაციო ღირებულებას შორის უმცირესი თანხით – ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტები 2.9) შესაბამისად აღრიცხული უნდა იქნეს სასაქონლო-მატერიალურ ფასეულობათა შემადგენლობაში.

საქართველოს საგადასახადო კოდექსის 111-ე მუხლის მე-8 და მე-9 ნაწილით გათვალისწინებული დებულებები მე-4 ჯგუფის აქტივთა მიმართებაში გამოყენებული უნდა იქნეს ცალ-ცალკე შენობების და ნაგებობების მიხედვით, რაც იმის შესაძლებლობას წარმოშობს, რომ ამ ჯგუფში საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს შესაძლებელია ერთდროულად წარმოიშვას ერთობლივ შემოსავალში შესატანი და ერთობლივ შემოსავლიდან გამოსაქვითი თანხები.

ფაქტობრივი გარემოება (მაგალითი №18) :

საწარმოს მე-4 ჯგუფში ერიცხება შემდეგი შენობა-ნაგებობები:

დასახელება		მე-4 ჯგუფი			
		ნაგე- ბობა 1	ნაგე- ბობა 2	ნაგებობა 3	მე-4 ჯგუფის ნაერთი
1	20 12 წლის ბოლოს ჯგუფის ღირებულებითი ბალანსი	10000	5000	15000	30000
2	20 12 წელში დარიცხული ამორტიზაციის თანხა	500	250	750	1500
3	20 13 წელში ძირითადი საშუალებების რეალიზაციიდან მიღებული შემოსავალი	12000	0	14000	26000

4	ამორტიზაციის ნორმა (%)	5	5	5	5
5	ამორტიზაციის თანხა	0	237	0	237
6	ერთობლივ შემოსავალზე დასამატებელი თანხა	2500	0	0	2500
7	ერთობლივი შემოსავლიდან გამოსაქვითი თანხა	0	0	250	250

შედეგი:

აღნიშნული ფაქტობრივი გარემოების არსებობისას:

იმის გამო, რომ მე-4 ჯგუფში შემავალი ცალ-ცალკე ნაგებობების მიმართ განხორციელდა საქართველოს საგადასახადო კოდექსის 111-ე მუხლის მე-8 და მე-9 ნაწილებით დადგენილი პროცედურები, 2013 წლის ბოლოს ერთდროულად წარმოიშვა ერთობლივ შემოსავალში შესატანი და ერთობლივი შემოსავლიდან გამოსაქვითი თანხები (შესაბამისად, 2500 და 250 ლარი).

10. გადასახადის გადამხდელს უფლება აქვს, მე-2 და მე-3 ჯგუფებზე გამოიყენოს დაჩქარებული ამორტიზაციის ნორმა, მაგრამ არა უმეტეს ამ მუხლის მე-3 ნაწილით გათვალისწინებული შესაბამისი ნორმის ორმაგი ოდენობისა.

—
—

ანალიზი:

ამ ნაწილის თანახმად, დასაშვებად მიიჩნევა მხოლოდ მე-2 და მე-3 ჯგუფის აქტივების მიმართ ცვეთის გაორმაგებული ნორმის გამოყენება. ამასთან, გადამხდელი არ არის შეზღუდული, ამ აქტივების მიმართ ერთ წელს გააორმაგოს ნორმა, მეორე წელს არ გააორმაგოს, მესამე წელს ისევ გააორმაგოს და ა. შ.

ფაქტობრივი გარემოება (მაგალითი №19) :

მე-2 და მე-3 ჯგუფის ღირებულებითი ბალანსი საანგარიშო წლის ბოლოს შეადგენს, შესაბამისად, 400 000 და 200 000 ლარს. გადასახადის გადამხდელმა გადაწყვიტა მომდევნო საანგარიშო წელს გამოიყენოს დაჩქარებული ამორტიზაციის გაორმაგებული ნორმა.

შედეგი:

აღნიშნული ფაქტობრივი გარემოების არსებობისას:

აღნიშნული ჯგუფების მიმართ საამორტიზაციო ანარიცხები შეადგენს, შესაბამისად, 160 000 (400 000 X 40 %) და 32 000 ლარს (200 000 X 16 %).

ფაქტობრივი გარემოება (მაგალითი №20) :

წინა მაგალითის პირობები უცვლელია, იმ დამატებით, რომ გადასახადის გადამხდელმა გადაწყვიტა მეორე ჯგუფის მიმართ დაჩქარებული ამორტიზაციის ნორმად გამოიყენოს 25%, ნაცვლად დაწესებული ძირითადი 20 პროცენტისა და მე-3 ჯგუფის მიმართ 10%, ნაცვლად 8 პროცენტისა.

შედეგი:

აღნიშნული ფაქტობრივი გარემოების არსებობისას:

აღნიშნული ჯგუფების მიმართ საამორტიზაციო ანარიცხების სახით ერთობლივი შემოსავლებიდან გამოსაქვითი თანხა შეადგენს, შესაბამისად, 100 000 (400 000 X 25%) და 20 000 ლარს (200 000 X 10 %).

11. ეკონომიკური საქმიანობისათვის გამოყენებულ ძირითად საშუალებათა საამორტიზაციო ანარიცხების გამოქვითვის უფლება არა აქვს არამეწარმე ფიზიკურ პირს.

ანალიზი:

აღნიშნული ნორმა ვრცელდება იმ ფიზიკურ პირებზე, რომლებიც მეწარმეთა კანონით არ ითვლებიან

მეწარმე ფიზიკურ პირებად. ასევე, ეკონომიკური საქმიანობისათვის გამოყენებულ ძირითად საშუალებათა საამორტიზაციო ანარიცხების გამოქვითვის უფლება არა აქვთ სსკ-ის 83-ე მუხლით განსაზღვრულ დაბეგვრის სპეციალურ რეჟიმზე გადაყვანილ პირებს.

ფაქტობრივი გარემოება (მაგალითი №21) :

ფიზიკურ პირს საკუთრებაში არსებული საცხოვრებელი ბინა (რომელშიც თავად ცხოვრობს) დროებით გაქირავებული აქვს სტუდენტებზე. პირი იმავდროულად რეგისტრირებულია მეწარმედ და ამავე სახლის პირველ სართულზე გახსნილი აქვს კომერციული მაღაზია.

შედეგი:

აღნიშნული ფაქტობრივი გარემოების არსებობისას:

ფიზიკურ პირს უფლება აქვს კომერციული ფართის პროპორციულად განსაზღვროს საამორტიზაციო ანარიცხები და გამოქვითოს ერთობლივი შემოსავლიდან.

